

Prejeli smo pismo

Siri, potrošnik in?

Siri na prodajnih policah v prodajalnah so že redkost, povpraševanje po tem, težko nadomestljivem živilu pa je vse večje. Vse pogosteje pritožbe, da proizvajaleci ali trgovci zadržujejo sile zaradi povečanja cen, so v celoti neutemeljen. Nasprotno, še tisti siri, ki so na tržišču, so nedozoreni, ker je po njih na tržišču takšno povpraševanje, da si proizvajaleci sirov ne morejo privoščiti, da bi siri ostali v zorinah predpisano dobo za zorenje. Del sirov ne premese niti začetnega zorenja, temveč se kaj kmalu napihlne, zato so proizvajalci take sile prisiljeni predelati v topljene sire, kar je sicer v mlekarstvu tudi normalni tehološki postopek. Vzroki za napihljenost so zlasti v krmiljenju mložnimi s silazo, ki pogosto ni kvalitetna. Stari rek, da smrt prihaja iz kuhih, še nikoli ni prišel tako do izraza. Smrt pa ima zelo močne kreplje v maščobah in v pomaranjanju beljakovin. Mlečne beljakovine so v ljudski prehrani izredno težko nadomestljive, prav zaradi vsebnosti bistvenih aminokislin, ki so v človeškem organizmu odločilnega pomena za razvoj. Poraba sira v slovenskih razmerjih je bila, tudi, ko je bilo sirov dovolj na tržišču, zaskrbljujoča, saj je znašala dva in polkrat manj, kot npr. v Švici ali drugih deželah. Sedaj pa je ta poraba nenadoma zdržnila po strmini navzduš proti nič.

Kako neovšečeni smo kot potrošniki in to dobrime nam zgovorno, toda žalostno pove število pritožb potrošnikov, ki se pritožujejo, kako malo ima mleko mlečne maščobe. Žal pa se še nič ne pritožil zoper zares porazno nizke vsebnosti mlečnih beljakovin v mleku. Medtem ko vsebuje mleko pri nas od 2,9 do 3,1% mlečne beljakovine, vsebuje mleko v deželah EGS od 3,5 do 3,6% mlečne beljakovine. To pa pomeni pri litru mleka 5 gr beljakovin manj. Pri odkupu 300 milijonov litrov mleka pomeni to izgubo poldrugi milijon, kg najbolj kakovostnih beljakovin. Ta izguba je v naši prehrani zelo boljša. Pri trdneni sиру ementalnega tipa pomeni vsak kg beljakovin 3 kg sira (1/3 beljakovin, 1/3 masti, 1/3 vode). Pri predelavi 100 milijonov litrov mleka v siri pomeni, da bi v Sloveniji pridelali iz mleka s 3,5% beljakovin kar 1,5 milijonov kg sira ali 150 wagonov sira več v SR Sloveniji.

Pomaranjanja sira na tržišču pa ne tiči le v manjši vsebnosti, temveč tudi v bistveno zmanjšanju številu krav, zlasti v hribovskih predelih. Vzroki so na dlanu. Ostarlost in onemoglost kmetov v hribovskih predelih in s tem v zvezi znatno manjši odkup mleka. Žal se še vedno pri odkupu mleka ne upošteva vsebnost beljakovin v mleku, temveč je vsebnost maščobe. To je eden izmed glavnih paradoskov našega mlekarstva, čeprav ne edini. Ta defekt v mlekarstvu bistveno vpliva na manjšo proizvodnjo sira.

To so vzroki tudi v zastarelih metodah selekcije v živinoreji, kjer se vedno upoštevamo poleg kolikosti namoznjega mleka le še mlečne maščobe in ne vsebnost mlečnih beljakovin. V pospeševalni službi se še vedno ni uveljavila skrb za večjo vsebnost beljakovin v mleku. To več zdalce in inovacija v proizvodnji mleka, temveč je to v svetu, zlasti pa v deželah EGS, osnovna skrb v proizvodnji mleka.

Pri določevanju vsebnosti mlečnih beljakovin pa je bistveno drugače. Metode analize so zahtevene. Odkupovalci mleka pa nimajo veliko možnosti, da ob prevzemu mleka določijo manjšo vrednost mlečnih beljakovin od dejanskih.

S problematiko premizke vsebnosti mlečnih beljakovin v mleku, so se sedaj resno ukvarjali le strokovnjaki Instituta za mlekarstvo pod vodstvom prof. dr. Kervina, vendar ta spoznanja še niso prišla daje iz ugotovitev. Realizacija teh spoznanj pa je nedvomno eden najbistvenejših elementov zadostne preskrbe z mlečnimi izdelki, zlasti s sirom.

JOŽE ŠKOF

Tiskarski škrat!

V št. 6 Naše komune, na str. 16 se besedilo pravilno glasi takole:

Že pred petdesetimi leti je Anton Melik...

UREDNIŠTVO

**VETERINARSKI
ZAVOD
KRIM GROSUPLJE
DE LJUBLJANA VIČ-
RUDNIK
ŠTEVILKA DEŽURNE
SLUŽBE
TEL. 268-543 – neprekinjeno
24 ur
ŠTEVILKA SLUŽBE
OSEMENJEVANJA GOVEDI
TEL. 268-543 (NAROČILA
OD 7. DO 8.30)**

NASA KOMUNA

GLASILLO OK SZDL LJUBLJANA VIČ-RUDNIK – UREJATA IZDAJATELJSKI SVET (predsednik ing. JANEZ ČEMAŽAR) IN UREDNIŠKI ODBOR – MILAN BUH, VASJA BUTINA, NINA ČOŽ, JAJNA DOMITROVIČ (glavna in odgovorna urednica), ANDREJA GOMEZELJ, JANEZ JAGODIČ, FRANC KRUMBERGER, tehnični urednik IVAN ŽITKO – UREDNIŠTVO NAŠE KOMUNE – LJUBLJANA TRG MDB 14 – TELEFON 221-191 ali 221-188 – TEKOČI RAČUN SDK: 50101-678-51168 – ROKOPISOV IN FOTOGRAFIJ NE VRAČAMO – TISK ČGP DELO, LJUBLJANA – GLASILLO PREJEMO VSA GOSPODINJSTVA V OBČINI BREZPLAČNO – GLASILLO NAŠA KOMUNA IZHAJA ŠTIRINAJSTDNEVNO V NAKLADI 26.000 IZVODOV

Svet KS »Zeleni log« Ljubljana
Cesta dveh cesarjev 32

ponovno objavlja

prosta dela in naloge KS

Delo je za 4 ure dnevno – redni delovni čas, dvakrat tedensko v popoldanskem času.

Za opravljanje del v nalog tajnik KS se zahteva: visja ali srednja izobraževanja upravne ali ekonomsko smerni z dvema oziroma tremi leti delovnih izkušenj in znanje strojepisa.

Prednost pri izbiro imajo kandidati z območja KS. Osebni dohodek se dodeli v skladu z merili delavcev v krajevnih skupnosti.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati posljejo na naslov:

Krajinska skupnost »Zeleni log« Ljubljana, Cesta dveh cesarjev 32, v roku 8 dni od dneva objave. Kandidati bomo o izbiro obvestili v roku 30 dni po izteku roka za sprejemanje prijav.

OSNUTEK**ODLOK
o hišnem redu na
območju mesta
Ljubljane****I. SPLOŠNE DOLOČBE**

1. člen

Odllok zagotavlja pogoje za nemoteno uporabo stanovanjskih ter hiš in stanovanj ter poslovnih prostorov, v stanovanjskih hišah, varuj red, varnost in čistočo.

S tem odlokom se določijo obveznosti in pravice stanovalcev in uporabnikov poslovnih prostorov, da vzdržujejo stanovanja in poslovne prostore v stanovanjski hiši v uporabnem stanju, kakor tudi pravice in dolžnosti zborov stanovalcev in hišnega sveta.

2. člen

Za stanovalce se štejejo po tem odloku imetniki stanovanjske pravice, podstanovalci, lastniki stanovanj in najemniki v lastniških stanovanjih, kakor tudi osebe, ki v stanovanjih stalno ali začasno stanujejo, lastniki, uporabniki in najemniki poslovnih prostorov v stanovanjski hiši (v nadaljnji besedilu: stanovalci).

Določila tega odloka veljajo tudi za vse druge osebe, ki uporabljajo stanovanja, poslovne prostore ter skupne prostore in naprave v stanovanjski hiši, in za vse tiste, ki se občasno zadržujejo v stanovanjski hiši, ali na temelju, ki hiši pripada.

**II. ZAGOTOVITEV OBVEŠČANJA IN OPZOVARJANJA
STANOVALCEV TER DRUGIH OSEB**

3. člen

Za stanovalce se štejejo po tem odloku imetniki stanovanjske pravice, podstanovalci, lastniki stanovanj in najemniki v lastniških stanovanjih, kakor tudi osebe, ki v stanovanjih stalno ali začasno stanujejo, lastniki, uporabniki in najemniki poslovnih prostorov v stanovanjski hiši (v nadaljnji besedilu: stanovalci).

Seznam stanovalcev sestavi in sproti dopolnjuje hiši svet oz. pooblaščena delovna organizacija, ki začasno opravlja funkcijo HS.

V hiši, ki je v zasebeni lastnini, je dolžan skrbeti za seznam stanovalcev lastnik hiše.

4. člen

Vsaka stanovanjska hiša in druga stavba, ki ima več kot dve stanovanji, mora imeti na vidnem mestu v neposredni bližini vhoda izobesjen seznam stanovalcev iz 3. člena še:

– izobesjen odklon o hišnem redu

– izobesjen navodilo mestnega štaba za civilno zaščito o tem, kako ravnati v primeru naravnih in drugih nesreč ter začasnih napadov

– pritrjene poštne nabiralnike s priimki stanovalcev in poseben nabiralnik za hišni svet

– vidno objavljeno ime in priimek osebe, ki je v hiši zadolžena za civilno zaščito

– vidno obvestilo, kateri dan se čistijo dimniki v hiši in kdo od stanovalcev hrani ključe podstrelja, ključ števaca vode, zapornega glavnega ventila vode in plina ter drugih naprav

– vidno objavljeno ime in naslov osebe, ki opravlja hišnika opravila

– druga obvestila, ki so določena s predpisi ali drugimi akti oz. sklepni samoupravnih organov v hiši.

Stanovalci hiše, kjer so dvigala, morajo imeti na vidnem mestu priimek in ime osebe, ki v primeru okvare dvigala pomaga.

Za izvršitev zahtev iz tega člena je odgovoren hišni svet.

5. člen

Vhod v stanovanje ali v poslovni prostor mora imeti številko stanovanja (poslovnega prostora) ter priimek imetnika stanovanjske pravice oz. drugega uporabnika stanovanja ali poslovnega prostora.

Stanovanje hišnika oz. osebe, ki opravlja hišnika opravila, mora biti označeno na vhodnih vratah z besedo »hišnik«.

Če hiša nima hišnika, lahko hišni svet sporazumno izbere osebo, ki jo zadolži za hišnika opravila.

III. UPORABA STANOVANSKIH IN POSLOVNIN PROSTOROV TER SKUPNIH DELOV IN NAPRAV STANOVANSKE HIŠE

6. člen

Stanovalci morajo skrbeti za primoerno stanovanjsko kulturo v hiši in njeni neposredni okolici, skrbno gospodariti s stanovanji in prostori ter skupnimi deli in napravami stanovanjske hiše in jih varovati pred okvarami in poškodbami.

7. člen

Stanovalci so dolžni zlasti:

1. uporabljati stanovanja in poslovne prostore na tak način, da drugih stanovalcev ne ovirajo v mirni uporabi njihovih stanovanjskih in poslovnih prostorov ter skupnih prostorov

2. skrbno ravnavi pri uporabi stanovanja in poslovnega prostora

3. stanovanje in poslovni prostor varovati pred okvarami in poškodbami

4. zaklepati vhodna vrata med 22. in 6. uro

5. parkirati motorna vozila na mestih, ki so za to določena

6. ob mraku prizigati in zjutraj ugašati luči v prehodih in hodnikih.

8. člen

Stanovalci so dolžni tudi:

1. takoj sporočiti hišniku ali hišnemu svetu pomanjkljivosti in

10. maj 1983

DRUŠTVO INVALIDOV LJUBLJANA VIČ-RUDNIK**Obvestilo članom**

Dne 21. 5. 1983 organiziramo enodnevni izlet na relaciji Ljubljana – Metlika z ogledom raznih zanimivosti (tovarne BETI, vinski kleti s cenejskim nakupom) in piknik na prostem. Število oseb je omejeno, zato prosimo, da se prijavite najpozneje do 18. 5. 1983 v pisarni društva. Zdravstvena zaščita in zabava zagotovljena.

DRUŠTVO ima organizirano več vrst športnih dejavnosti za rekreacijo in razvedrilo članov in sicer: Šah, kegljanje, balinanje, plavanje, ribolov, pevski zbor, delovno terapijo (za ženske) itd. Vsi člani, ki želijo sledovati naj se prijavijo v pisarni DRUŠTVA. Na razpolago so brezplačne izkaznice za udeležbo na športnih dejavnostih v Malenški ulici (Ljubljana – Moste).

Člane društva prosimo, da poravnajo članarino za leto 1983 ali javijo kakršnokoli sprememb.

Vse ostale informacije dobite v pisarni DRUŠTVA v DOMU upokojencev KOLEZIJA, Kopališka ul. 10.

ORGANIZACIJSKI ODBOR DRUŠTVA

NASA KOMUNA

KRIŽANKA ZA VAS!

VIMEN POTROŠ JOTVATE	PRIM RJEV ZAHVAT	BLAZI RJEV ZAHVAT	ALI RJEV ZAHVAT	RAZLA RJEV ZAHVAT	PRE RJEV ZAHVAT	PER RJEV ZAHVAT	GRAD RJEV ZAHVAT
ANASTIGMAT	MONTVIDEO	ANTON	RS	ETAMIN	NOVELA	RATIPTA	RPTA

Rešitev križanke iz prejšnje številke

v stanovanjih in poslovnih prostorih, ki jih opravi strokovna oseba v prisotnosti člena hišnega sveta in stanovalca